

महाराष्ट्र शासन

गृह विभाग (विशेष)

शासन विर्गव फळ. एकांकीस-२००५/११३/सिवाळूळ/विशेष-८;

भंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२; दिनांक : १५ जून, २००५.

वाचा : महाराष्ट्रादेशक, होमगार्ड व संचालक, नागरी संरक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई^{याचे फळ. होगा/होगासुसे प्रस्ताव/७४१/२००५, दि. १०.२.२००५ चे पत्र.}

प्रस्तावना :- कायदा व सुल्यवस्थेची अभ्यासजावणी पोलीसांच्या माध्यमाद्वारे करण्यात येत असून या कामानमध्ये होमगार्ड पोलीसांचा भरता करते. पोलीस उनासा ग्राहक व्यक्ती, संस्था वा प्रतिष्ठित यांना सुरक्षा पुरविणे राज्य होता नाही. काही मोर्चांचा शासकीय नियमात्मकीय संस्थांच्याक्षिरिकत इतर संस्था खाजगी सुरक्षा कामगार व राज्य सुरक्षा मंडळांच्या सुरक्षा कर्मचाऱ्यांमार्फत सुरक्षा व्यवस्था घेऊन घेऊत. खाजगी सुरक्षा सेवा पुरविणाऱ्या संस्थांची संख्या बाढत असली तरी बन्याव वेळा ज्ञाने सुरक्षा कर्मचारी प्रशिक्षित नसदात असे आढळून आले आहे.

होमगार्ड ही सेवायाची संधर्णा असून सोकांना परिचित व अवघडी अशी प्रतिभा आहे. या संस्थेतील स्वर्यंसेवकांना आवश्यक व योग्य प्रशिक्षण दिले जाते. परिणामी हे स्वर्यंसेवक सुरक्षा दस्तकाची जबाबदारी सकामतेने पार पाढू राकरात हो वस्तुत्याती इतरां घेऊन महाराष्ट्रादेशक, होमगार्ड व संचालक, नागरी संरक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांनी होमगार्ड संषटनाच्या स्वर्यंसेवकांमार्फत “होमगार्ड रक्क दल” नावाची एक स्वतंत्र संख्या सुरक्षा करण्याचे प्रस्ताविले आहे.

उत्तर निर्णय :- महाराष्ट्रादेशक, होमगार्ड यांच्या प्रस्तावाचा उत्तर विवर करून शासन खालील अटीस अधीन राहून सदर प्रस्तावासु तस्वीर घेण्यातील आहे:-

- अ) होमगार्डस्तरफे पुरविण्यात येणाऱ्या सुरक्षा सेवा देणाऱ्या तुकडीला “होमगार्ड सुरक्षा सेवा” असे संबोधण्यात यावे. हा घटक महाराष्ट्र राज्य, होमगार्डसाठा एक भाग सोलीस याणी येवे कुठल्याही प्रकारचे स्वतंत्र असित्य राहणार नाही.
- आ) घटकक “होमगार्ड सुरक्षा सेवा” या घटकामार्फत शासकीय किंवा नियमासकीय संस्थांबरोबर खाजगी संस्थांच्या स्थावरांजीम आलमता यांना सुरक्षा सेवा पुरविण्यास हरकत नाही. परंतु खाजगी व्यक्तींची सुरक्षितता तसेच फिरती सुरक्षितता पुरविण्याची जबाबदारी येण्यात येक म्हणै.
- इ) सुरक्षा सेवा स्वर्यंसेवकांना प्रतिदिनी कुशल कामगारांना मिळणाऱ्या वेतनापेक्षा १५% अधिक मानधन देण्यात यावे.
- ह) सुरक्षा सेवा येणाऱ्या संस्थांकडूर ऐनिंक मानधनाचे व्यक्तिरिक्त २५% लेली आर्ज आकारण्यात यावा व या रकमेतून सुरक्षा सेवकांचा गणवेळ, प्रशिक्षण याणि सुरक्षा सेवेशी संबोधित इतर बाबींवर खार्च करण्यात यावा. महाराष्ट्रादेशक यांनी यासाठी एक स्वतंत्र बैंक खाते ठेणाऱ्ये आणि वर उल्लेख केल्याप्रमाणे वसुल झालेल्यो लेली आर्ज चार्जाची रक्कम खात्यात टाकावी. सदर बैंक खाते महाराष्ट्रादेशक

आणि उपमहासमादेशक यांच्या सहस्राकारीजाली चालविण्यात यावे अ या खात्यामध्ये जमा आलेल्या रक्कमेवा बापर फक्त होमगार्ड्स सुरक्षा सेवेशी संबोधित बाबीवरच करण्यात यावा.

उ) सुरक्षा सेवा संस्थांसेवकांना फक्त ८ तासाच्या पाळीप्रमाणे कर्तव्य देण्यात यावे. त्यापेक्षा अधिक कालावधीकरिता कर्तव्य देण्यात येऊ नये.

क) होमगार्ड्सची भरती ही होमगार्ड्सली निवड बेळेश्या किमान निकाधानुसार करावी. या किमान पात्रतेच्या निकाधाचे अधीन राहुल सेवासाठी नाही पात्र उमेदवाराची निवड करून अशा निवडलेल्या छालेकाळातीली उमेदवार महासमादेशक छांनी निवड बेळेल्या निकाधाप्रमाणे पाव असतील आणि सुरक्षा सेवा घटकात काम करण्यास तयार असतील त्यांची निवड निवडसमितीमार्फत करण्यात यावी. महासमादेशकांनी याकरीता एक निवडसमिती गठित करावी.

ए) कोणत्याही सुरक्षा सेवकाला निश्चित कालावधीकरिता काम दिले जाईल असे आव्हासन वा समज देण्यात येणार नाही.

व) होमगार्ड सुरक्षा सेवकांना अधिकार यांतात होमगार्ड्सच्या प्रचलीत प्रदत्तानुसार देय मानभन देण्यात यावे असी सेवा यांतात यावे सेवासाठी सुरक्षा सेवा प्रदान करावणाऱ्याची आहे त्या नांतरेकाळांमध्ये यांतात यावे सुरक्षा सेवकांना आव्हासन देण्यात यावे. कासलटी इफलनाकाळून निश्ची अवलोक्य करून तेसा येणार नाही.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(क. गो. देशपंडे)

उप सचिव, महाराष्ट्र राज्य, एवं विभाग

प्रत,

पोलीस भालसंसारक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

महासमादेशक, होमगार्ड व संचालक, नागरीजांस्लाण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

सर्व पोलीस आयुक्ता

सर्व पोलीस अधीकारक

महालेखापाल-१/२, मुंबई/नागपूर

अधिदान व लेखा अधिकारी (लेखा व अनुसेवता), मुंबई/नागपूर

अधिदान व लेखा अधिकारी (लेखा पुरीकरण), मुंबई/नागपूर

वित्त विभाग

ठायोग, कळजी व कर्मानुसार विभाग

निवड नस्ती, विशा-८